



— PZPZW — Podstawowe informacje dot. planu

Joanna Witkowska, Magdalena Matczak, Jacek Zaucha
Instytut Morski, Uniwersytet Morski w Gdyni



Projekt Planu
zagospodarowania
przestrzennego
morskich wód wewnętrznych
Zalewu Wiślanego



Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Projekt Planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych Zalewu Wiślanego

Wykonawca: Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni

Zespół planistyczny:

Joanna Witkowska
Jacek Zaucha
Magdalena Matczak
Joanna Pardus
Łukasz Szydłowski

Pracownia Polityki Przestrzennej

Zespół Prognozy OOŚ:

Monika Michałek, Helena Boniecka,
Paulina Brzeska-Roszczyk,
Paweł Janowski, Tomasz Kuczyński,
Agnieszka Gajda, Iwona Zaboroś,
Magdalena Błęńska

Zakład Ekologii Wód



Obszar objęty projektem Planu

- Projekt Planu obejmuje wody Zalewu Wiślanego w części należącej do Rzeczypospolitej Polskiej, które na mocy ustawy z dnia 21 marca 1991 r. *o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej* (dalej zwana Ustawą) definiowane są jako morskie wody wewnętrzne.
- Stanowiąc terytorium RP podlegają one całkowitej i wyłącznej władzy państwa nadbrzeżnego, rozciągającej się również na przestrzeń powietrzną, dno akwenu oraz wnętrze ziemi pod nimi.
- Powierzchnia akwenu objętego projektem Planu wynosi 304,24 km².

Uwarunkowania prawne

1. Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. *o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej*:
 - wskazuje na cele i zakres tematyczny planów morskich.
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 maja 2017 r. *w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej* (zwane dalej „Rozporządzeniem”):
 - określa wymagany zakres planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w części tekstowej i graficznej planu.
3. Konwencje i wytyczne międzynarodowe odnoszące się do wód morskich ratyfikowane/ zaakceptowane przez władze polskie.

Uwarunkowania prawne

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych Zalewu Wiślanego jest sporządzany na podstawie art. 37a ust. 1 Ustawy, zgodnie z którym, Plan będzie rozstrzygał o:

- przeznaczeniu, w tym funkcjach podstawowych wydzielonych akwenów,
- zakazach lub ograniczeniach korzystania z obszarów z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody;
- rozmieszczeniu inwestycji celu publicznego;
- kierunkach rozwoju transportu i infrastruktury technicznej;
- obszarach i warunkach:

a) ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego,

b) uprawiania rybołówstwa i akwakultury,

c) pozyskiwania energii odnawialnej,

d) poszukiwania, rozpoznawania złóż kopalin oraz wydobywania kopalin ze złóż.

Funkcja podstawowa oznacza wiodące przeznaczenie obszaru wydzielonego w planach.

Uwarunkowania prawne

Plan, po przyjęciu przez Radę Ministrów, będzie miał charakter i rangę prawa miejscowego, tj. będzie podstawą wydawania w obszarach morskich decyzji odnoszących się do użytkowania i zagospodarowania obszarów morskich.

Uwarunkowania prawne

Projekt planu został przygotowany z uwzględnieniem celów wynikających z polskich aktów prawnych oraz takich dokumentów strategicznych, jak:

- na poziomie krajowym: *Polityka Morska Rzeczypospolitej Polskiej do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku), Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), Program rozwoju polskich portów morskich do 2030 roku czy Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. i inne;*
- na poziomie regionalnym: *Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego, Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2030, Studium Rozwoju Strategicznego małych portów i przystani morskich w Województwie Pomorskim, Strategia Rozwoju Obszaru Gmin Nadzalewowych do roku 2020 i inne.*

Wersja zerowa planu (v.0)

- **wstępny** podział akwenów o określonych **funkcjach podstawowych** (wraz z numeracją akwenów) wraz z uzasadnieniem;
- wstępne karty akwenów wypełnione w zakresie uwarunkowań:
 - zakazy obowiązujące w poszczególnych akwenach, wynikające z przepisów odrębnych;
 - szczególnie istotne uwarunkowania zewnętrzne i inne istotne informacje dot. poszczególnych akwenów;
- analiza synergii i konfliktów między określonymi rodzajami działalności w poszczególnych akwenach,

Nie ma jeszcze funkcji dopuszczalnych, zakazów i nakazów będących rozstrzygnięciami planu. Pojawią się one w wersji v.1.

Wersja zerowa planu (v.0)

W wersji v.0 wydzielono 76 akwenów, dla których ustalono następujące funkcje podstawowe:

- funkcjonowanie portu lub przystani (Ip);
- obronność i bezpieczeństwo państwa (B);
- ochrona brzegu morskiego (C);
- ochrona środowiska i przyrody (O);
- przystanie turystyczne (Sp);
- transport (T);
- turystyka, sport i rekreacja (S);
- rozwój lokalny (L).

Definicje funkcji znajdują się w *Uzasadnieniu do projektu Planu* wraz ze wskazaniem konkretnych akwenów nimi objętych.

Projekt Planu zagospodarowania przestrzennego
morskich wód wewnętrznych Zalewu Wiślanego
(Projekt - wersja uO z dnia 18.04.2021 r.)

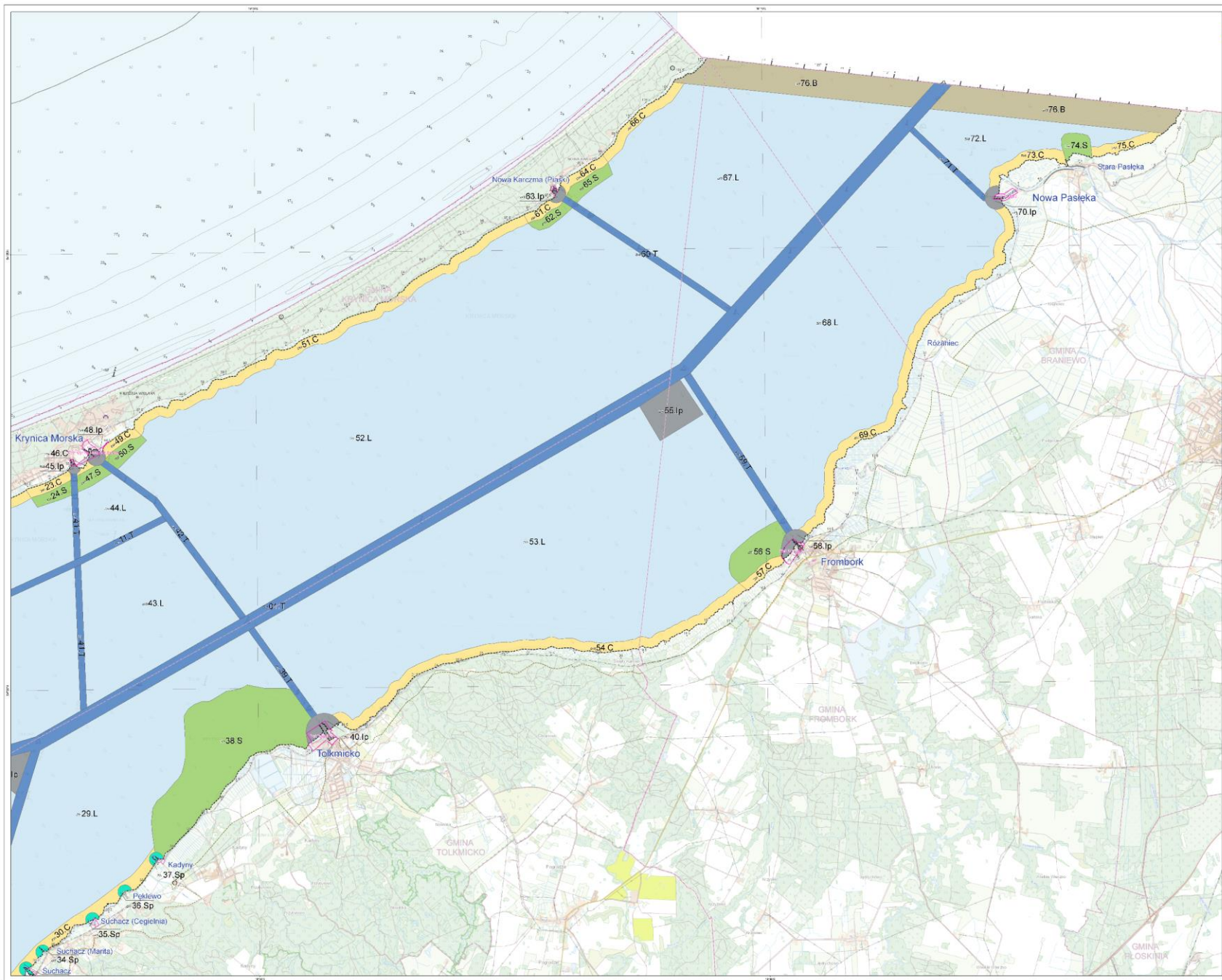
Skala 1:25 000

Arkusz A1

- - - - - obszar objęty projektem Piana
 - - - - - kierunek biegu morskiego
 - - - - - linia brzozy
 - - - - - granica pasa technicznego
 - - - - - granica pasa ochronnego
 - - - - - granica mroza lodyciarnego
 - - - - - linia podziałowa (zewnętrzna granica monoków wód wewnętrznych)
 - - - - - granica portu lub przylądu
 - - - - - granica grzęzi

T - transport
 B - obciążenie / obciążenie powietrza
 Ip - funkcjonowanie portu lub przystani
 C - ochrona brzozy, morskiego
 O - ochrona środowiska i przyrody
 S - turystyka, sport i rekreacja
 Sp - przystanie turystyczne
 L - inne lokalizacje

Skorowidz arkuszy:



Założenia planu (1)

GŁÓWNYM CELEM jest stworzenie narzędzia (planu) dla koordynacji funkcjonalnej i terytorialnej różnorodnych działań przestrzennych, w szczególności realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na obszarach morskich w sposób zrównoważony, tj.:

- aby zapewnić efektywne wykorzystanie ich cech, zasobów i właściwości dla różnych celów społecznych i gospodarczych;
- ograniczyć konflikty między użytkownikami oraz z otoczeniem;
- zapewnić trwałość nieodnawialnych zasobów i procesów przyrodniczych w perspektywie obecnego i kolejnych pokoleń.

Założenia planu (2)

- Plan pozwoli na osiągnięcie celów wynikających z dokumentów strategicznych obowiązujących w Polsce.
- Plan ma chronić najbardziej cenne i unikalne zasoby przestrzenne przed niemożnością ich wykorzystania w przyszłości.

Plan powinien być skonstruowany zgodnie
z podejściem ekosystemowym (zobowiązanie prawne).

Metoda

Przy wydzielaniu akwenów i nadawaniu im funkcji kierowano się następującymi kryteriami:

- na danym wydzielonym akwenie może istnieć tylko **jedna funkcja podstawowa** (zgodnie z wymogami Rozporządzenia), lecz wiele funkcji dopuszczalnych, które w sposób trwały nie uniemożliwiają realizacji funkcji podstawowej;
- preferowane były funkcje wskazane jako **priorytetowe** w Polityce Morskiej RP oraz te wynikające z Ustawy *o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej*, jak transport, rozwój portów czy bezpieczeństwo nawigacji;
- preferowane są funkcje, które **nie mogą mieć miejsca poza obszarami morskimi** i są specyficzne dla tych obszarów (poligony Marynarki Wojennej, szlaki żeglugowe, infrastruktura zapewniająca dostęp do portów od strony morza, ochrona brzegu);

Metoda

Przy wydzielaniu akwenów i nadawaniu im funkcji kierowano się następującymi kryteriami: (c.d.)

- preferowane są funkcje realizujące wymogi **podejścia ekosystemowego** w tym te warunkujące prawidłowe funkcjonowanie ekosystemu jak i odporności na zmiany powstałe w wyniku działalności człowieka (Ustawa art. 37b ust. 1a);
- alokacja przestrzeni została dokonana z uwzględnieniem wymogów spójności i efektywności działań gospodarczych, tj. zagwarantowano niezbędne akweny dla utrzymania i rozwoju relacji (transport morski, dostępność do portów i obszarów łowisk);
- przy alokacji przestrzeni kierowano się potrzebą wyważenia korzyści i kosztów wykorzystywania obszarów morskich w wymiarze międzygeneracyjnym, jak również podziałem kosztów i korzyści między różnorodne grupy społeczne z uwzględnieniem potrzeb słabszych interesariuszy (np. gminy o słabszej dynamice rozwoju);

Metoda

Przy wydzielaniu akwenów i nadawaniu im funkcji kierowano się następującymi kryteriami: (c.d.)

- **głównymi funkcjami gospodarczymi** przenikającymi się na niemalże całym akwenie Zalewu Wiślanego są **rybołówstwo** oraz **sport, turystyka i rekreacja**. Funkcje te współistnieją bez większych konfliktów od lat i są podstawą rozwoju lokalnej gospodarki. Chęć podkreślenia istotności tych dwóch funkcji i uwzględnienia narastających w czasie zmian w tym zakresie doprowadziło do sformułowania nowej funkcji podstawowej – *rozwój lokalny*;
- alokowane na rzecz poszczególnych sposobów zagospodarowania czy ochrony, są przede wszystkim akweny o unikatowych właściwościach w skali akwenu (np. zachowanie trzcinowisk wspomagających ochronę brzegów, zapewnienie ochrony obszarom najcenniejszym pod względem ekologicznym, przeznaczenie akwenów pod sporty i rekreację wodną, itp.);

Metoda

Przy wydzielaniu akwenów i nadawaniu im funkcji kierowano się następującymi kryteriami: (c.d.)

- wydzielenia w projekcie planu następowały również na podstawie aktów i dokumentów prawnych (np. strefy zamknięte dla żeglugi i rybołówstwa, obszary morskie rezerwatów czy kotwiczowiska, określone w przepisach odrębnych);
- stan i rozwój akwenu Zalewu Wiślanego są wynikiem nakładania się na siebie przestrzennych rozstrzygnięć planistycznych i innych decyzji zarządczych wobec obszarów morskich (takich jak plany ochrony obszarów Natura 2000, zarządzenia Dyrektora Urzędu Morskiego, ustalenia kwot połowowych etc.) i procedowany projekt Planu nie powinien zastępować tych innych procesów decyzyjnych. Procesy te powinny być wobec siebie komplementarne;
- uwzględniono inwestycję celu publicznego "Droga wodna łącząca Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – lokalizacja Nowy Świat", która jest w trakcie realizacji i dla której została wydana decyzja środowiskowa.

Metoda

Wydzielenia zaproponowano na podstawie:

- aktów i dokumentów prawnych (np. rezerваты, przystanie, tory wodne);
- wiedzy naukowej (rybołówstwo, obszary cenne przyrodniczo);
- propozycji eksperckich (np. ochrona brzegu, infrastruktura zapewniająca dostęp do portów tak aby dostęp był niezakłócony a porty mogły się rozwijać);
- wniosków zgłoszonych przez interesariuszy.

Uwagi dotyczące roli i konstrukcji planu

Plan:

- Rezerwuje przestrzeń dla pewnych funkcji.
- Nie przesądza czy ostatecznie dana funkcja w danym miejscu się pojawi - to wynika z decyzji podmiotów gospodarczych.
- Nie może regulować kwestii, które ustawowo nie leżą w kompetencjach morskiego planowania przestrzennego (np. konfliktów rybołówstwo a ochrona przyrody).
- Musi być sporządzony zgodnie z wymogami prawa, które np. wskazuje na strukturę kart akwenu, nazwę najważniejszych funkcji (można definiować dodatkowe funkcje) czy kolorystykę rysunku planu.

Przykładowa karta akwenu

KARTA AKWENU			1. OZNACZENIE LITEROWE
ZWI.02.T			T
2. NUMER AKWENU	02	3. OPIS POŁOŻENIA	
4. POLE POWIERZCHNI	...km ²		
5. FUNKCJA PODSTAWOWA			
TRANSPORT (T)			
6. FUNKCJE DOPUSZCZALNE			
7. ZAKAZY LUB OGRANICZENIA W KORZYSTANIU Z POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW			
8. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO			
9. WARUNKI KORZYSTANIA Z AKWENU			
10. USTALENIA WIĄŻĄCE SAMORZĄDY WOJEWÓDZTW ORAZ GMINY			

Część rozstrzygająca planu, określająca dopuszczenia, ograniczenia, podakweny i inne ustalenia – zostanie opracowana na etapie v.1.

11. ZASADY KORZYSTANIA Z AKWENU

(wynikające z dokumentów lub aktów normatywnych)

- 1) formy ochrony przyrody i ich otulin oraz ustalenia planów ochrony, o których mowa w przepisach o ochronie przyrody:
 - a) akwen jest położony w granicach obszarów Natura 2000: obszaru specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” PLB280010 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” PLH280007, na których obowiązują odrębne przepisy;
 - b) akwen jest położony w granicach otuliny parku krajobrazowego „Mierzeja Wiślana”, w której obowiązują odrębne przepisy;
- 2) obiekty i akweny chronione ustanowione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:
 - a) w akwencie znajduje się obiekt zabytkowy; zabrania się penetracji wnętrza wraku, naruszenia struktury oraz wydobywania zalegających na nim i w jego otoczeniu elementów;
- 3) obiekty i strefy chronione ustanowione na podstawie przepisów o ochronie środowiska:
 - a) brak;
- 4) strefy zamknięte dla żeglugi i rybołówstwa oraz ogłaszane okresowo strefy niebezpieczne dla żeglugi i rybołówstwa, ustanawiane na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej:
 - a) brak;
- 5) ochrona żywych zasobów morza na podstawie przepisów o rybołówstwie morskim:
 - a) w akwencie obowiązują zasady, zakazy i ograniczenia obowiązujące rybołówstwo;
 - b) akwen położony w obszarze wyłączonym z wykonywania rybołówstwa w terminie od 10 kwietnia do 20 czerwca;
- 6) działania realizowane w ramach Krajowego programu ochrony wód morskich:
 - a) w akwencie obowiązują działania opisane w Krajowym programie ochrony wód morskich.

12. SZCZEGÓLNIESTOTNE UWARUNKOWANIA DOTYCZĄCE AKWENU

- 1) na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej akwen jest położony w terytorialnym zakresie działania Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, na obszarze morskich wód wewnętrznych;
- 2) akwen jest położony w granicach gminy Sztutowo;
- 3) w centralnej części akwenu znajduje się wrak do rozpoznania;
- 4) akwen użytkowany przez rybołówstwo;
- 5) w akwencie odbywa się ruch turystyczny i rekreacyjny.

13. INNE ISTOTNE INFORMACJE

- 1) po ustanowieniu w drodze rozporządzenia ministra właściwego ds. środowiska będą obowiązywać zapisy planu ochrony obszaru Natura 2000 dla: obszaru specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” PLB280010 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” PLH280007.

Część opisowa karty akwenu, nie są to rozstrzygnięcia planu, tylko informacje

Zasady, które są wprowadzane w akwencie przepisami odrębnymi, poza planem zagospodarowania obszaru morskiego

Informacje o akwencie, opis najważniejszych aktywności aktualnych na moment opracowania planu



Zgłaszanie uwag

*Uwagi do zamieszczonej dokumentacji można składać w formie pisemnej
na adres Urzędu Morskiego w Gdyni lub
drogą mailową na adres: planymorskie@umgdyni.gov.pl
lub za pośrednictwem ePUAP
w terminie do 12go maja 2021 r.*